

P JAN PEDERSEN

FSRs
Forlag

Forord

Bogen indeholder en fremstilling af reglerne om strafansvar ved overtrædelse af skatte- og momslovgivningen.

Dette retsområde har i de senere år haft en stigende aktualitet. Den forbedrede kontrol af skatte- og afgiftsangivelser har udløst et forøget antal straffesager samtidig med, at domstolene har skærpet ansvaret og i det hele taget udvidet ansvarsområdet. Der er næppe tvivl om, at en skærpet kriminalpolitisk fordømmelse af skatte- og afgiftskriminalitet har været bestemmende herfor. Udviklingen kan beskrives således, at retsområdet oprindeligt var præget af klart strafbare forhold, som alene frembød efterforskningsmæssige problemer. Disse problemer er efter seneste praksis suppleret med en række skatte- og skattestrafferetlige problemer ved afgrænsningen af det strafbare område. Den traditionelle entydighed præger derfor ikke længere den retlige beskrivelse af ansvarets grænser.

Udviklingen er især foregået ved skattesvig, hvorfor bogen indeholder en udførlig gennemgang af de såkaldte »fiktionsager«. Fremstillingen heraf suppleres med en indføring i de rent skatteretlige problemstillinger ved bedømmelsen af skatteydernes skatteudnyttelser, hvorved skatteyderne søger at tiltage sig skattefordele, som ikke klart fremgår af lovgivningen. Denne bedømmelse er præjudiciel ved afgørelsen af, om der foreligger skattesvig.

I tilslutning til behandling af ansvaret for skatteyderen og den afgiftspligtige behandles den professionelle rådgivers civil- og strafferetlige ansvar ved urigtig rådgivning om skatte- og afgiftsforhold m.v.

Bogen har et dobbelt sigte. Den tilstræber at kunne anvendes som lærebog ved undervisningen i skatte- og afgiftsstrafferet på handels- og højskoler, universiteter m.v. Samtidig er det håbet, at den vil kunne anvendes som håndbog for revisorer, advokater og øvrige som beskæftiger sig med retsområdet i praksis.

Manuskriptet er renskrivet af Bente Schandorff Hansen, som jeg takker for et godt samarbejde.

*Aarhus, december 1988
Jan Pedersen*

Skatte- og momsstrafferet

• TMR Forlag 1989

Fotografisk, mekanisk eller anden form for
reproduktion eller mangfoldiggørelse af denne

bog eller dele heraf er ikke tilladt

ifølge gældende dansk lov om ophavsret

Omslag ved John Ovesen

Bogen er sat med Times og trykt hos

Laursen Jønder

Printed in Denmark 1989

ISBN 87-88109-85-2

Indholdsfortegnelse

Kapitel I: Skatte- og momsstrafferetten og den almindelige strafferet.

1. Indledning	13
2. Straffelovens almindelige del	15
2.1. Strafansvarets grundbetingelser	15
2.1.1. »In dubio pro reo«	16
2.1.2. Strafferettens legalitetskrav	17
2.1.3. Strafferettens tilregnelseskrav	19
2.1.4. Tilregnelser og motiv	23
2.1.5. Vildfarelser	25
2.2. Forsøg og medvirken	29
2.2.1. Om forsøg	29
2.2.2. Om medvirken	31
2.3. Sanktioner	35
3. Administrative bøder og forsvarerbeskikkelse	38
4. Skatte- og afgiftskriminalitet som forbrydelsesform	41
5. Skatte- og afgiftskriminalitet og økonomisk kriminalitet	43

Kapitel II: Indkomst- og formueskattestrafferet .....

1. Oversigt	45
2. Skattesvig	46
2.1. Objektive gerningsbetingelser	46
2.1.1. Kravet om afgivelse af oplysninger	46
2.1.2. Kravet om skatteunddragelse	47
2.1.2.1. Konstateringen af unddragelsen	51
2.1.3. Kravet om urigtige eller vildledende oplysninger ..	53
2.1.3.1. Navnlig om vildledende oplysninger –	
»Fiktionsteorien«	54
2.1.3.2. Praksis til belysning af fiktionsteorien	56
2.1.4. Kravet om at oplysningerne skal angå skattepligt,	
skatteansættelse eller skatteberegning	61
2.2. Subjektive betingelser	65
2.2.1. Forsætsbedømmelsen	66
2.2.2. Bedømmelse af den grove uagtsomhed	69
2.3. Sanktioner – Administrativ praksis	71

3. StrL § 289 – Skattesvig af særlig grov karakter	72
4. SKL § 14, stk. 1 – Afgivelse af urigtige eller vildledende kontroloplysninger	76
5. SKL § 15 – Passiv skattesvig	78
5.1. Passiv skattesvig ved tilflytning	79
5.2. Passiv skattesvig ved fraflytning	81
5.3. Passiv skattesvig uden ændring af skattepligtsforholdene	84
6. SKL § 16 – Skattesvig ved taksation	84
6.1. Taksation ved undladt selvangivelse	86
6.2. Taksation ved ikke-behørig selvangivelse	87
7. SKL § 14, stk. 2 – Til sidesættelse af kontroloplysningspligter, bogførings- og regnskabspligter m.v.	88
8. Ansvar for skattesvig i selskaber og hos virksomhedsejere ...	90
8.1. Ansvarsplacering	91
8.2. Selskabets ansvar for andres skattesvig – SKL § 18 analogt	95
8.3. Objektivt ansvar i personligt ejede virksomheder	95
9. Forældelse	96
9.1. Forældelsesfristens påbegyndelse	96
9.2. Forældelsesfristens afbrydelse	96
9.3. Tillægsskat	98
Kapitel III: Skattetænkning – skatteunddragelse – skattesvig	99
1. Den skatte- og skattestrafferetlige bedømmelse af skatteudnyttelser	99
1.1. Nogle hovedformer for skatteudnyttelse	101
2. Afgrænsningen mellem skattetænkning og skatteunddragelse	104
2.1. Proforma og omgåelse	105
2.2. Interessefællesskab	108
2.2.1. Selskabsskatteoven § 12 – »Arms længde« princippet	110
2.2.2. Kravet om de markedsbestemte vilkår	111
2.3. Civilret og skatteret	112
3. Skatterettens realitetsgrundsætning	115
4. Afgrænsningen mellem skatteunddragelse og skattesvig	115
4.1. Skattestrafferettens fiktionsteori	116

Kapitel IV: Kildeskattestrafferet	118
1. Kildeskattelovens pligter	118
1.1. A- og B-indkomster – Udbytter og Royalty	118
1.2. Indeholdelses- og indbetalingstidspunkt	122
1.3. Registrerings- og indberetningspligter m.v.	123
1.4. Pligtssubjekt og ansvarssubjekt	124
2. Strafansvaret for den indeholdelsespligtige – KSL § 74	125
2.1. KSL § 74, stk. 1, nr. 1	126
2.1.1. Gerningsindhold	126
2.1.2. Sanktioner	127
2.2. KSL § 74, stk. 1, nr. 2	127
2.2.1. Gerningsindhold	127
2.2.2. Sanktioner	129
2.3. KSL § 74, stk. 1, nr. 3	131
2.3.1. Gerningsindhold	131
2.3.2. Sanktioner	131
2.4. KSL § 74, stk. 1, nr. 4	131
2.4.1. Gerningsindhold	131
2.4.2. Sanktioner	132
2.5. KSL § 74, stk. 2. Forsæt til unddragelse eller andre skærpende omstændigheder	132
2.5.1. Gerningsindhold	132
2.5.2. Sanktioner	134
2.6. Ansvarssubjektet	134
3. Strafansvaret for indkomstmottageren – KSL § 75, nr. 1 og 2 ..	136
3.1. Gerningsindhold	136
3.2. Sanktioner	138
4. Strafansvaret for urigtige eller vildledende oplysninger ved dødsboopgørelser – KSL § 75, nr. 3 og 4	139
4.1. Gerningsindhold	139
4.2. Sanktioner	139
5. Strafansvaret i h.t. Kildeskattelovens administrative foreskrifter – KSL § 76	140
5.1. Gerningsindhold	140
5.2. Sanktioner	140
6. Selskabsansvar – KSL § 77	141
6.1. Ansvars- og tiltalssubjekter	144
7. Forældelse	146
8. Hæftelse for indeholdte skatter m.v.	153

3.1. Indkomstmottagerens og den indeholdelsespligtiges hæftelse ved manglende indeholdelse – KSL § 68 og § 69	150
3.1.1. Indkomstmottagerens hæftelse	150
3.1.2. Den indeholdelsespligtiges hæftelse	150
3.1.3. Eftergivelse	152
3.2. Erstatningsansvar	153
3.2.1. Nærmere om erstatningsansvaret for indeholdelser i ansattes løn	155
3.2.2. Nærmere om nulstilling af ledelsens indeholdelser	157
Kapitel V: Momsstrafferet	159
1. Momslovgivningens pligter	159
2. Ikke-strafbare overtrædelser	160
2.1. Forsinket afgiftsangivelse – Momsl. § 21, stk. 1	160
2.2. Manglende afgiftsangivelse	160
2.3. Forkortet afgiftsperiode	160
2.4. For sen betaling af afgiftstilsvaret	161
3. Momslovens straffebestemmelser	162
3.1. Objektive gerningsindhold	163
3.1.1. Generelle delikter – Momsl. § 35, stk. 1, litra a	163
3.1.2. Specielle delikter – Momsl. § 35, stk. 1, litra b, c og d	164
3.1.3. Strafansvaret for overtrædelse af administrative foreskrifter – Momsl. § 35, stk. 2	165
3.2. Subjektive betingelser	166
3.2.1. Forsæt og grov uagtsomhed	166
3.2.2. Forsæt til unddragelse af afgift – Momsl. § 35, stk. 3	169
3.3. Ansvarsplacering	170
3.4. Selskabsansvar – Momsl. § 35, stk. 4	172
3.5. Sanktioner	172
3.6. Forældelse	173
3.7. Hæftelse	175
Kapitel VI: Rådgiveransvaret	177
1. Ansvarsformer	177
1.2. Rådgiveransvaret på skatte- og momsområdet	178
2. Erstatningsansvaret	180

2.1. De almindelige erstatningsregler og professionsansvaret	180
2.2. Ansvaret for mangelfuld skatterådgivning	183
2.2.1. Ansvaret for undladt skattetænkning	183
2.2.2. Ansvaret for positiv urigtig skatterådgivning	186
2.3. Ansvaret ved flere skadevoldere	192
2.4. Ansvaret for medarbejdere og ansvaret i firmaer	194
3. Strafansvaret	195
3.1. Hovedformer for strafansvar	195
3.1.1. Ansvaret for regnskabsførelse, påtegninger m.v.	196
3.1.2. Ansvaret for rådgivning mv.	198
3.2. Rådgiveransvaret for overtrædelse af Kildeskatteloven og momsloven	203
3.3. Sanktioner	203
3.4. Rådgiveren eller andre medvirkendes medhæftelse for undtagne skatter	205
Forkortelser	209
Litteratur m.v.	209
Domsregister	212
Sagsregister	216

